

[Udenrigsministeren]

NATO, og trods afspændingsbestræbelserne er Øst-Vest-forholdet efter regeringens opfattelse ikke fundamentalt ændret, og dermed er jeg heller Danmarks sikkerhedspolitiske situation ændret. På baggrund af den tilnærmelsesvis strategiske ligevægt mellem USA og Sovjetunionen samt Warszawapagten's tiltagende konventionelle militære overvægt i Europa kan det tværtimod siges, at den militære situation må give anledning til bekymring.

For et land som Danmark, der kombinerer en strategisk vigtig beliggenhed med stærkt begrænsede ressourcer, udgør et NATO omfattende USA og Canada efter regeringens opfattelse derfor fortsat den eneste realistiske mulighed, det eneste realistiske grundlag for vor sikkerhed. Det er derfor udtryk for en velforstået egeninteresse, når vi lægger vægt på, at alliancesamarbejdet bevarer sin vitalitet. Det er på denne baggrund også med stor tilfredshed, at regeringen har konstateret den brede politiske og folkelige støtte til sikkerhedspolitikken, som er bekræftet såvel gennem de seneste meningsmålinger som her i folketinget i forbindelse med vedtagelsen i 1977 af den løbende forsvarsordning.

Der er for mig ingen tvivl om, at dette beror på en anerkendelse af, at vort alliance-medlemskab samtidig med at opfylde vort sikkerhedsbehov åbner mulighed for på et realistisk grundlag at virke for den afspænding, som der ikke findes noget alternativ til.

Det fortsatte internationale rustningskapløb giver anledning til dyb bekymring. Det understreger nødvendigheden af en forstærket indsats for at nå frem til konkrete aftaler, der kan skabe større sikkerhed ved et lavere rustningsniveau. Inden for NATO-alliancen er der bl. a. som følge af dansk initiativ truffet beslutning om, at nedrustningspolitikken i stigende grad skal indgå i alliancens politiske overvejelser.

FN er forum for de verdensomspændende drøftelser om de internationale nedrustningsproblemer. Det må hilses med tilfredshed, at FNs ekstraordinære generalforsamling om nedrustning har rettet opmærksomheden mod farerne ved det fortsatte rustningskapløb. Danmark spillede en aktiv rolle under nedrustningssamlingen, og vi er indstillet på fortsat at gøre en konstruktiv indsats under de løbende internationale nedrustningsdrøftelser. Fra dansk side vil vi yde vort bidrag

til, at nedrustningssamlingen bliver udgangspunkt for en proces, der kan skabe et vedvarende pres for fremskridt i nedrustningsforhandlingerne. FN-samlingen har genoplivet det verdensomspændende politiske forum som et organ, der skal tilføre den nødvendige politiske inspiration til de konkrete, specifikke nedrustningsforhandlinger.

USA og Sovjetunionen har som bekendt i mange år forhandlet om en SALT II-aftale, og jeg mener, at vi i dag har grund til en vis optimisme med hensyn til, at en aftale herom snart kan blive en realitet. Derefter vil forhandlinger om en såkaldt SALT III-aftale, som skal omfatte de egentlige reduktioner i våbenarsenalerne, forhåbentlig kunne indledes. Det er ikke tilfredsstillende, at man kun fastfryser eksisterende styrker. Det afgørende må være, at man nedbringer dem på en balanceret måde.

Regeringen lægger ligeledes stor vægt på de forhandlinger, der føres i Wien om gensidige og balancerede styrkereduktioner i Europa, de såkaldte MBFR-forhandlinger. Indtil nu har forløbet af disse forhandlinger desværre ikke givet anledning til større optimisme, men med de seneste vestlige og østlige forslag synes der dog at være skabt mulighed for en vis bevægelse i forhandlingspositionerne.

CSCE-processen, som vi bl. a. så den udfolde sig på Beogradmødet, og som tog sin begyndelse ved konferencen i Helsingfors om fred og afspænding i Europa, vidner om vanskelighederne ved at konkretisere afspændingspolitikken's indhold. Vi må således konstatere, at iværksættelsen af slutaktens bestemmelser er ufuldstændig og uensartet. På visse områder er der konstateret fremgang, det gælder f. eks. familiesammenføringer, som ikke mindst har hjulpet de mange familier af tysk nationalitet, der har været delt mellem lande i Centraleuropa. Også inden for det økonomiske samarbejde er der sket fremskridt, men på andre områder er der store vanskeligheder. Jeg behøver blot at minde om de begivenheder på menneskerettighedsområdet, som vi har været vidne til i årets løb, og som må give anledning til dyb bekymring, en bekymring, som regeringen tydeligt har givet udtryk for.

Vi betragter Helsingforsslutakten som et værdifuldt arbejdsprogram for afspændingspolitikken, en politik, som Danmark har væ-